

Z a ł ą c z n i k
do Uchwały nr XLI/437/22
Rady Miejskiej w Pisz
z dnia 30 marca 2022 r.

GMINNYPROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2022 - 2025

S P I S   T R E Ś C I

I.	Wprowadzenie	1
II.	Diagnoza problemów	4
III.	Cele Programu	6
IV.	Zadania Programu	7
V.	Monitorowanie problemów uzależnień i ewaluacja Programu	14
VI.	Zadania Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15
VII.	Finansowanie Programu, zasady wynagradzania członków KRPA	17

I. W P R O W A D Z E N I E

*„Każdy z nas musi mieć takie miejsce,
Gdzie może być sobą,
gdzie jest wolny od krzywd, niebezpieczeństw,
gdzie może się nie bać i oddychać pełną piersią.
Takim miejscem powinien być dom.”*

Fundacja KARAN – „Jak rozmawiać z dzieckiem, aby ustrzec je przed alkoholizmem i narkomanią”

Dzieci są wszystkiego ciekawe. Niezależnie od wieku ogarnięte są pasją poznawania i odkrywania otoczenia, wdzierania się w tajemnicę dorosłości, naśladowania rodziców, kosztowania coraz to nowych doznań - samodzielnie lub z rówieśnikami. Alkohol, narkotyki, a także Internet są nieodparcie kuszącym fragmentem odkrywanego świata. Dla niektórych młodych ludzi używki, nadmierne i często nie kontrolowane już korzystanie z mediów społecznościowych to jedyny sposób radzenia sobie z emocjami i życiowymi problemami, z cierpieniem i samotnością, jedyny sposób na rozluźnienie i zabawę.

Uzależnienia to „choroba braku” - braku miłości, braku poczucia bezpieczeństwa, braku akceptacji, pewności siebie, braku umiejętności organizowania czasu wolnego. Dzieci, które czują się kochane, akceptowane i rozumiane są w znacznie mniejszym stopniu zagrożone uzależnieniem. Takie dzieci są pewne siebie i znają własną wartość, czują silną więź z rodziną, potrafią rozwijać swoje zainteresowania, radzić sobie z problemami.

Punktem wyjścia do podejmowanych działań profilaktycznych, zarówno w obszarze używania substancji psychoaktywnych jak i zagrożeń uzależnieniami behawioralnymi, jest wiedza o czynnikach chroniących i o czynnikach ryzyka. Duża grupa tych czynników jest wspólna dla większości uzależnień behawioralnych (np. nałogowy hazard, sieciorholizm, zakupoholizm, uzależnienie od gier wideo) oraz dla tradycyjnych zachowań ryzykownych (np. używanie substancji psychoaktywnych, przemoc, wykroczenia).

Na podstawie wielu badań za czynniki chroniące uznaje się:

- ✦ pozytywne relacje ze znaczącymi osobami z najbliższego otoczenia, w tym z rodzicami lub opiekunami oraz z rówieśnikami i innymi ważnymi osobami, zaangażowanie rodziców w życie dziecka i kontrola rodzicielska, ciepło, silne więzi rodzinne, jasne zasady i standardy zachowania, poczucie zaufania i wsparcia;
- ✦ cechy i własności indywidualne młodego człowieka (np. otwartość, zrównoważony temperament), adekwatna samoocena, kompetencje psychospołeczne;
- ✦ jakość szkolnictwa, w tym pozytywny klimat szkoły, wysoka jakość nauczania;
- ✦ zasoby pozarodzinnego otoczenia społecznego i miejsca zamieszkania (np. bezpieczne sąsiedztwo, dostęp do pomocy, zorganizowane zajęcia pozaszkolne, wsparcie wspólnoty religijnej).

Do wspólnych czynników ryzyka należą:

- ✦ brak wsparcia ze strony środowiska rodzinnego i konflikty w rodzinie, zaniedbania w sprawowaniu opieki rodzicielskiej, w tym niewłaściwy monitoring zachowań dziecka
- ✦ silna potrzeba mocnych wrażeń;
- ✦ impulsywność i skłonność do ryzyka;
- ✦ niska samoocena, zaburzenia nastroju, lęk, nieśmiałość, nadpobudliwość psychoruchowa
- ✦ niepowodzenia w nauce szkolnej, brak osiągnięć;
- ✦ słaba więź ze szkołą;
- ✦ niski poziom kompetencji życiowych, w tym deficyty w umiejętnościach radzenia sobie ze stresem, trudnymi emocjami.

Powyższe wyznacza kierunki planowanych działań profilaktycznych i pozwala na określenie wiodących strategii profilaktycznych. Należą do nich: **rozwijanie kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży** oraz **rozwijanie kompetencji wychowawczych rodziców i opiekunów**, co pozwoli na wzmacnianie czynników

chroniących i ograniczanie czynników ryzyka. Niezbędne jest przy tym korzystanie ze strategii uzupełniających, a więc **przekazywania wiedzy** oraz **edukacji kadr** uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień.

P o d s t a w y   p r a w n e

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Polsce jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych ustawą z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw

Zgodnie z zapisami powyższych ustaw prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii i zaburzeniom behawioralnym należy do zadań własnych gmin i jest realizowane w postaci gminnych programów profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii uchwalanych corocznie przez rady gmin.

„Gminny Program Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022 - 2025”, zwany dalej Programem, określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych, a także szkód indywidualnych wynikających z używania alkoholu, narkotyków, zaburzeń zachowania o charakterze behawioralnym (np. nałogowy hazard, siecioholizm, zakupoholizm, uzależnienie od gier wideo). Dostosowany jest do specyfiki problemów występujących w gminie Pisz i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym.

Podejmowane, na terenie naszej Gminy, działania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych zadań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. W Programie zawarty jest szereg działań, zgodnych zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie o wychowaniu

w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii, jak i z innymi dokumentami strategicznymi na poziomie ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym.

W szczególności zadania te obejmują:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży (art. 131 i 15 ustawy) oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW

Problemy szeroko rozumianych uzależnień są na tyle zróżnicowane pomiędzy społecznościami lokalnymi, że niezbędne jest ich rozpoznawanie i monitorowanie. Celem diagnozy jest więc uzyskanie możliwie pełnego rozeznania ich rozmiarów, monitorowanie zaś pozwala na uchwycenie dynamiki zjawisk i na uzyskanie odpowiedzi, na ile podjęte działania przyczyniły się do osiągnięcia zamierzonych celów.

Z „*Diagnozy problemów uzależnień w szkołach podstawowych Gminy Pisz*” oraz „*Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych Gminy Pisz*” (badań przeprowadzonych na zlecenie Ośrodka Profilaktyki i Terapii w Piszcu w 2019 i drugiej połowie 2020 roku) wynika, że młodzież jest świadoma zagrożeń związanych z piciem alkoholu, zażywaniem narkotyków bądź dopalaczy (narkotyki i dopalacze traktowane są przez młodych ludzi równorzędnie). Jednocześnie wysoka świadomość konsekwencji, przede wszystkim zdrowotnych, powstrzymuje uczniów przed próbami spożywania tych substancji.

Dużym problemem pozostaje natomiast uzależnienie od komputerów i telefonów. Sami uczniowie stwierdzają, że najprawdopodobniej są uzależnieni od mediów społecznościowych. Za niepokojący można uznać fakt, że ważniejsze dla młodych ludzi jest funkcjonowanie w Internecie (ilość komentarzy, „lajków” itp.), niż podejmowanie realnych relacji z rówieśnikami i rodziną. Uczniowie bardzo intensywnie przeżywają wszelkiego rodzaju zawirowania występujące na ich kontach społecznościowych i bardzo emocjonalnie reagują na jakiegokolwiek negatywne opinie i komentarze. Często właśnie działanie w internecie powoduje agresję i akty przemocy w świecie rzeczywistym. Wiąże się to z przeżywaną frustracją, niskimi umiejętnościami radzenia sobie z trudnymi emocjami, rozwiązywania problemów i konfliktów.

Zdaniem pedagogów szkolnych i nauczycieli, biorących udział w badaniach, większość uczniów ich szkół ma poprawne relacje rodzinne. Poprawne, ale czy zadowalające, wystarczające? Często zarówno same dzieci, jak i nauczyciele sygnalizują, iż rodzice nie wiedzą gdzie i z kim spotykają się młodzi ludzie. Nie zdają sobie też sprawy z faktu, że większość czasu dzieci spędzają przed ekranami komputerów i telefonów i „żyją” w świecie wirtualnym, w którym, aby zaistnieć, należy dostosować się do obrazu świata tam istniejącego.

Na podstawie wyników przeprowadzonych badań wyłonione zostały, wciąż aktualne, obszary działań związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym.

Dotyczą one w szczególności:

1. Prowadzenia długotrwałych i różnorodnych działań edukacyjnych ukierunkowanych na zwiększanie wiedzy na temat różnego rodzaju uzależnień oraz ich negatywnych, dla zdrowia i relacji społecznych, skutków.
2. Organizowania warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców i opiekunów.
3. Rozwijania kompetencji psychospołecznych (umiejętności życiowych) dzieci i młodzieży.
4. Organizowania akcji/warsztatów profilaktycznych na temat bezpieczeństwa w sieci i uzależnienia od Internetu.
5. Podejmowania, w ramach prowadzonych programów/zajęć warsztatowych, problematyki cyberprzemocy.
6. Realizacji programów o potwierdzonej skuteczności, rekomendowanych przez System Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego.

W oparciu o powyższe określone zostały poszczególne kierunki działań zawarte w Programie, wyznaczony cel strategiczny oraz cele szczegółowe.

III. CELE PROGRAMU

Określone w Programie cele i zadania są zgodne z kierunkami działań zawartymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniu narkomanii, a także ustawie o zdrowiu publicznym. Dostosowane są do potrzeb lokalnych wynikających z przeprowadzonej diagnozy, a także prowadzonego monitoringu.

Celem strategicznym pozostaje więc kierunek wyznaczony w ubiegłym roku tj.: ograniczanie społecznych oraz zdrowotnych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i innych substancji zmieniających świadomość, uzależnień o charakterze behawioralnym. Cel ten realizowany będzie na płaszczyźnie profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej, a także w obszarze promocji zdrowego stylu życia i edukacji zdrowotnej.

Cele szczegółowe dotyczą:

1. Koordynowania działań z zakresu edukacji publicznej związanej z problematyką używania substancji psychoaktywnych, uzależnień behawioralnych oraz promowania zdrowego trybu życia.
2. Zwiększania dostępności pomocy rodzinom, w których występują problemy uzależnień, ze szczególnym uwzględnieniem zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Opóźniania wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej dzieci i młodzieży poprzez wzmacnianie czynników chroniących i ograniczanie czynników ryzyka - zwiększanie skuteczności prowadzonych działań profilaktycznych, realizacja programów profilaktyki uniwersalnej.
4. Udzielania pomocy merytorycznej oraz organizacyjnej podmiotom realizującym zadania z zakresu profilaktyki i promocji zdrowia.

IV. ZADANIA PROGRAMU

ZADANIE I

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem.

Planowane działania:

1. Prowadzenie Ośrodka Profilaktyki i Terapii realizującego zadania Programu.
2. Organizacja prac Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
3. Dalsze udzielanie terapeutom Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu pomieszczeń i wyposażenia niezbędnych do realizacji ich zadań statutowych:
  - ✚ prowadzenia, indywidualnej i grupowej, psychoterapii uzależnienia od alkoholu;

- ✚ konsultacji i realizacji programów rozwoju osobistego dla osób po ukończeniu terapii uzależnienia i współuzależnienia;
  - ✚ prowadzenia indywidualnych porad i konsultacji osobom zgłaszającym problemy związane z używaniem alkoholu, motywowanie do podjęcia terapii;
4. Wspieranie, w ramach posiadanych środków, kadry Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu - dofinansowywanie specjalistycznych szkoleń, niezbędnych superwizji, zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych.
  5. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej.
  6. Utrzymywanie współpracy ze stowarzyszeniami abstynenckimi, wspieranie ich działalności, użyczanie pomieszczeń na spotkania i mityngi wspólnotom AA.
  7. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
  8. Gromadzenie i upowszechnianie informacji na temat kompetencji lokalnych służb i instytucji zajmujących się problematyką uzależnień, dostępnych miejsc pomocy.

ZADANIE II:

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową.

Planowane działania:

1. Prowadzenie bieżącej działalności Świetlicy Wychowawczo-Terapeutycznej „Smerfy”, której zdania statutowe dotyczą:

- ✚ organizowania indywidualnej i grupowej pomocy terapeutycznej dla dzieci krzywdzonych w rodzinie (zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci);
  - ✚ współpracy z rodziną dziecka, monitorowanie jego sytuacji i postępów w procesie socjoterapii, udzielaniu pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów rodziny, a także realizacji indywidualnych planów pomocy;
  - ✚ organizacji zajęć (spotkań) grupowych dla rodziców w zakresie kształcenia i doskonalenia ich umiejętności wychowawczych;
2. Kontynuacja działań związanych z prowadzeniem Punktu Konsultacyjnego dla Osób Doznających Przemocy w Rodzinie:
- ✚ diagnozowanie sytuacji i potrzeb osób zgłaszających się do Punktu;
  - ✚ udzielanie pomocy, w tym prawnej, oraz wsparcia emocjonalnego w podejmowanych działaniach;
  - ✚ edukacja na temat możliwości uzyskiwania pomocy ze strony instytucji świadczących specjalistyczną pomoc osobom krzywdzonym.
3. Kontynuacja działań związanych z prowadzeniem Młodzieżowego Punktu Konsultacji i Terapii ukierunkowanych na:
- ✚ diagnozowanie sytuacji i potrzeb osób zgłaszających się do Punktu;
  - ✚ udzielanie pomocy, w tym prawnej, oraz wsparcia w podejmowanych działaniach;
  - ✚ prowadzenie terapii indywidualnej, kierowanie do odpowiednich ośrodków;
  - ✚ udzielanie wsparcia rodzicom dzieci uzależnionych, eksperymentujących z narkotykami;
  - ✚ prowadzenie działań o charakterze psychoedukacyjnym.
4. Utrzymywanie współpracy z instytucjami i osobami niosącymi pomoc rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów - zwłaszcza w zakresie interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych (szkoły, asystenci rodzinni, kuratorzy sądowi, dzielnicowi, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie) - wymiana informacji na temat sytuacji dziecka i jego rodziny , planowanie i podejmowanie wspólnych działań.

5. Systematyczny udział w pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, a także planowanych przez Zespół kompleksowych działaniach na rzecz rodziny dotkniętej przemocą.
6. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji osób pracujących w obszarach przeciwdziałania przemocy w rodzinie – organizacja i współfinansowanie (w ramach posiadanych środków) szkoleń, konsultacji, superwizji.
7. Finansowanie badań wykonanych przez biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, motywowanie osób uzależnionych, a także członków ich rodzin, do podjęcia odpowiedniej terapii.
8. Udział w naradach i szkoleniach służących doskonaleniu wspólnej, lokalnej polityki wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
9. Włączanie się w ogólnokrajowe i regionalne akcje informacyjno-edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy.
10. Gromadzenie, opracowywanie i upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, możliwości przeciwdziałania temu zjawisku, kompetencji służb świadczących pomoc osobom krzywdzonym, a także sprawcom przemocy.

ZADANIE III:

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Planowane działania:

1. Realizacja, bądź pomoc w realizacji, profesjonalnych, rekomendowanych przez System Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, a także rodziców i wychowawców - programy z obszaru profilaktyki alkoholowej, przeciwdziałania narkomanii, zaburzeń behawioralnych, bezpieczeństwa i zdrowego stylu życia, przeciwdziałania zjawiskom przemocy, w tym:
  - ✦ programów środowiskowych i rówieśniczych o charakterze informacyjno-edukacyjnym;
  - ✦ programów socjoterapeutycznych i innych zawierających elementy terapii;
  - ✦ programów z zakresu profilaktyki pierwotnej rozwijających umiejętności społeczne (np.: komunikacji, samooceny, porozumienia bez przemocy, radzenia sobie ze stresem, presją, zwracania się o pomoc itp.);
  - ✦ programów interwencyjnych kierowanych do dzieci, młodzieży i rodzin z problemem używania środków psychoaktywnych;
  - ✦ programów alternatywnych odwołujących się do strategii profilaktycznych realizowanych w ramach pozalekcyjnych zajęć sportowych oraz w czasie wolnym od nauki (ferie zimowe, wakacje);
2. Kontynuowanie pracy terapeutycznej prowadzonej w ramach świetlicy „Smerfy” – organizacja i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicy.
3. Prowadzenie Terapii Skoncentrowanej na Rozwiązaniach (TSR).
4. Finansowanie dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i terapeutycznych.
5. Udzielanie pomocy i wsparcia merytorycznego nauczycielom, wychowawcom, pedagogom i psychologom szkolnym podejmującym działania z zakresu profilaktyki:
  - ✦ organizowanie spotkań i narad roboczych – rekomendacja dobrych praktyk, wymiana doświadczeń związanych z przyjmowanymi strategiami profilaktycznymi, zasadami pracy z dziećmi i młodzieżą itp.;

- ✚ zakup i dystrybucja materiałów szkoleniowych (czasopisma, publikacje zwarte, ulotki, broszury);
- 6. Promowanie w środowisku abstynencji, trzeźwości i zdrowego trybu życia – włączanie się w ogólnopolskie i regionalne kampanie informacyjno-edukacyjne, udział w lokalnych przedsięwzięciach.
- 7. Zakup i kolportaż materiałów informacyjno-edukacyjnych - broszur, plakatów ulotek kierowanych do określonych grup adresatów (np. klientów punktów konsultacyjnych, młodzieży, rodzin z problemem uzależnienia, pacjentów poradni leczenia uzależnień, sprzedawców napojów alkoholowych).
- 8. Dofinansowywanie (w ramach posiadanych środków) szkoleń i kursów specjalistycznych podnoszących kompetencje osób zaangażowanych w pracę profilaktyczną z dziećmi i młodzieżą.
- 9. Prenumerata specjalistycznych czasopism („Remedium”, „Świat Problemów”).

ZADANIE IV:

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

Planowane działania:

1. Udzielanie pomocy merytorycznej i organizacyjnej instytucjom, organizacjom pozarządowym oraz osobom fizycznym podejmującym działania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, zaburzeń o charakterze behawioralnym oraz przeciwdziałaniu przemocy.
2. Utrzymywanie współpracy z ruchami samopomocowymi, wspieranie podejmowanych przez nie inicjatyw.
3. Współdziałanie z instytucjami i organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działania na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom w zakresie realizacji przez nie:
  - ✚ programów profilaktycznych kierowanych do dzieci, młodzieży i ich rodzin;
  - ✚ programów terapeutycznych dla osób uzależnionych i ich rodzin;

- ✚ programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami uzależnionymi, bądź zagrożonych uzależnieniem;

ZADANIE V:

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela posiłkowego.

Planowane działania:

1. Podejmowanie działań edukacyjno-interwencyjnych, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, mających na celu przestrzeganie przepisów prawa dotyczących m.in. sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim, w tym:
  - a) zaopatrywanie w ulotki, broszury i inne materiały edukacyjne;
  - b) kontrolę punktów sprzedaży.
2. Występowanie przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w przypadku naruszenia przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - zgodnie z treścią Porozumienia (zawartego w dniu 16.03.2005 roku) zadanie to będzie realizowane przez Komendę Powiatową Policji.

ZADANIE VI:

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów społecznej.

Planowane działania:

1. Kontynuowanie współpracy z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i wspieranie jego działań związanych z prowadzeniem Klubu Integracji Społecznej - udzielanie wsparcia szczególnie w zakresie edukacji,

kolportażu materiałów (ulotek, broszur) o tematyce profilaktycznej, uzależnieniach, przeciwdziałaniu przemocy.

V. MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I EWALUACJA PROGRAMU

Systematyczne monitorowanie skali zjawisk związanych z problematyką uzależnień jest niezbędne przy podejmowaniu różnego rodzaju oddziaływań, pozwala na adekwatne do rzeczywistości planowanie zadań profilaktycznych, umożliwia weryfikację działań już realizowanych.

Za realizację określonych w Programie zadań odpowiada Ośrodek Profilaktyki i Terapii w Pieszem przy współpracy z tymi wszystkimi podmiotami, które podejmują działania z zakresu szeroko pojętej profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Należą do nich:

- ✚ zewnątrzni realizatorzy programów profilaktycznych;
- ✚ członkowie Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- ✚ placówki oświatowe oraz instytucje wspierające rodzinę;
- ✚ organizacje i stowarzyszenia pozarządowe;
- ✚ lokalne media;

Wzorem lat ubiegłych proces monitorowania będzie dotyczył następujących obszarów:

- a) ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych (ilościowe i/bądź jakościowe określenie efektywności prowadzonych oddziaływań, skuteczność podjętych działań);
- b) analizy sprawozdań przedkładanych przez podmioty realizujące poszczególne działania;
- c) analizy danych statystycznych (pozyskanych z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Poradni Terapii Uzależnień, Komendy Powiatowej Policji) dotyczących zagrożeń społecznych w naszej gminie;
- d) analizy wniosków i rekomendacji ujętych w sprawozdaniu z realizacji poszczególnych zadań Programu;

W oparciu o powyższe możliwe będzie określenie kierunków działań na kolejny rok.

VI. ZADANIA KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE PISZ

1. Opracowanie i zaopiniowanie rocznych planów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Inicjowanie działań związanych z realizacją Programu.
3. Współpraca z podmiotami realizującymi zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
4. Prowadzenie działalności informacyjnej służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
5. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowanie, w stosunku do osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, w tym:
  - a) wskazywanie możliwości uzyskania pomocy i wsparcia;
  - b) motywowanie do podjęcia terapii;
  - c) kierowanie na specjalistyczne badania (diagnoza uzależnienia od alkoholu);
  - d) kierowanie do Sądu Rejonowego wniosków w sprawie orzeczenia o zastosowanie, wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
  - e) udział w postępowaniu sądowym.
6. Wydawanie opinii o zgodności, z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, lokalizacji i limicie punktów sprzedaży alkoholu.
7. Współudział w kontrolowaniu przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń sprzedaży alkoholu.
8. Zadania o charakterze kancelaryjno-administracyjnym:
  - a) przyjmowanie i ewidencja wniosków/zgłoszeń o przypadkach występowania problemu alkoholowego;

- b) gromadzenie i przygotowywanie dokumentacji niezbędnej do prowadzenia rozmów motywujących do podjęcia terapii;
- c) gromadzenie i przygotowywanie dokumentacji związanej z uzyskaniem opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego (kierowanie na badania przez biegłych);
- d) przygotowywanie dokumentacji niezbędnej do złożenia wniosku do Sądu Rejonowego o wszczęcie postępowania o podjęcie leczenia odwykowego;
- e) sporządzanie postanowień związanych z opiniowaniem wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych;
- f) sporządzanie protokołów z prac Komisji.

W 2021 roku (w okresie od 01 stycznia do 14 grudnia) odbyło się 13 posiedzeń Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, podczas których:

- ✚ rozpatrzono 136 spraw;
- ✚ 38 osób skierowano na konsultację do Poradni Leczenia Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu skierowano;
- ✚ wobec 9 osób wystąpiono do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego;
- ✚ wydano 16 opinii dotyczących wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Głównym przedmiotem obrad było rozpatrywanie wpływających do Komisji wniosków, a co za tym idzie prowadzenie rozmów motywujących do poddania się terapii leczeniu odwykowemu.

Szczegółowe dane dotyczące liczby wniosków oraz ich nadawców ujęto w poniższej tabeli:

Liczba wniosków, które wpłynęły do KRPA w 2021 roku

Organy kierujące wnioskami	Wnioski z 2021 roku	Ponowne zgłoszenia osób kierowanych w latach poprzednich		Razem ponowne
		2019	2020	
Komenda Powiatowa Policji	-	-	-	-
Prokuratura Rejonowa	2	-	-	-
Sąd Rejonowy	-	-	-	-
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	13	-	2	2
Gminny Zespół Interdyscyplinarny	5	-	1	1
Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	6	-	1	1
Zgłoszenia indywidualne	44	-	3	3
R a z e m	70	0	7	7
OGÓŁEM:				77

VII. FINANSOWANIE PROGRAMU, ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW KOMISJI

Program realizowany jest głównie ze środków własnych Gminy: dział 851, rozdział 85154 „Ochrona Zdrowia - Przeciwdziałanie Alkoholizmowi” oraz rozdział 85153 „Przeciwdziałanie Narkomanii.”

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być fundusze strukturalne oraz inne środki pozyskiwane zarówno przez Gminę, jak też przez realizatorów i partnerów Programu.

1. Za realizację zadań ustawowych, wykonywanych podczas posiedzeń Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zespołów problemowych, przysługuje wynagrodzenie sekretarzowi 13,5%, a jej członkom 9,4% minimalnego wynagrodzenia za pracę (obowiązującego w 2022 r.), za każde posiedzenie.
2. Potwierdzeniem uczestnictwa w posiedzeniach jest podpisana lista obecności, będąca jednocześnie podstawą do dokonania wypłaty wynagrodzenia.

Przewodniczący Rady

Edmund Lipnicki